

Vesa Kallio kesk ym.

Kirjallinen kysymys oppikirjojen objektiivisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Opetushallitus suoritti oppikirjojen ennakkotarkastusta vuoteen 1992 saakka. Sen jälkeen tästä tarkastuksesta luovuttiin ja oppimateriaalien tuottajat ovat voineet markkinoida tuotteitaan suoraan opetuksen järjestäjille.

Tarkastuskäytännön loppumisen myötä oppikirjojen sisällön valvontaa ei käytännössä ole, vaan tietojen oikeellisuus on kirjojen tekijöiden ja kustantajien vastuulla. Tämän seurauksena kirjoista löytyy virheellistä tietoa, jonka oikaisu on aktiivisten opettajien, vanhempien ja kansalaisten vastuulla.

Ilmoitetuista virheistä yleensä seuraa se, että seuraavaan painokseen ne korjataan. Vahinko on kuitenkin jo päässyt tapahtumaan, ja useampi vuosiluokka saa opetusta, jonka pohjalla on paikkansapitämätöntä tietoa.

Virheellinen tieto jättää jäljen koululaisen ja opiskelijan koko tulevaan elämään ja muovaa hänen käsitystään ja ajatusmaailmaansa suuntaan, jonka pohjalla ei ole totuutta. Pahimmillaan kyseessä voi olla lapsen ja nuoren tietoinen manipulointi.

Usein virheellinen tieto liittyy maatalouteen ja eläimiin. Kirjan tekijät ja kustantajat esittävät maatalouden ympäristöä ja luontoa vahingoittavana toimialana, joka aiheuttaa tuotantoeläimille pelkkää tuskaa ja kärsimystä. Samassa yhteydessä saatetaan ottaa vahvasti kantaa siihen, mitä ruokaa saa syödä ja mitä ei. Myös Suomessa esiintyvistä pedoista sekä metsästyksestä annetaan virheellistä ja ideologisesti väritynyttä tietoa.

Kaikessa oppimisessa on kyse asioiden monipuolisesta käsittelystä. Tällöin asioita tarkastellaan ilman asenteellista, poliittista tai muuta ideologista näkökulmaa. Opittavasta asiasta ei voi eikä saa antaa yksipuolista oppikirjan kirjoittajan omista tarkoituseristä lähtevää tietoa. Mikäli näin toimitaan, ei kyse ole oppikirjasta vaan propagandasta.

Objektiivisuus on yksi tieteen tunnusmerkki, ja tästä täytyy aina pitää kiinni myös oppikirjojen osalta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 123/2023 vp

Millä keinoin hallitus aikoo varmistaa, että kouluissa annettava opetus on objektiivista ja luotettavaa ja

miten hallitus aikoo varmistaa, että opettajilla on sitä varten käytettävissä oppikirjoja, joilla tällainen opetus voidaan toteuttaa, ja ettei kouluissa käytetä opetuksessa muuta materiaalia, joka ei täytä objektiivisuuden kriteerejä?

Helsingissä 6.10.2023

Vesa Kallio kesk
Eerikki Viljanen kesk